

N FAGLIG EU DEBAT

UDGIVET AF FAGLIGT UDVALG I FOLKEBEVÆGELSEN MOD EU

NR. 3 • SEPTEMBER 2018

SKAL EU INSPICERE DANSKE ARBEJDSPLADSER?

Et nyt EU-forslag lægger op til en fælles europæisk arbejdsmarkedsmyndighed med vidtgående beføjelser.

af Freja Wedenborg,
pressemedarbejder

Hvem skal udføre inspektioner af arbejdsmiljøet på danske byggepladser – det danske arbejdstilsyn eller en ny, overstatslig EU-myndighed?

Det sidste kan på sigt blive konsekvensen af et nyt forslag fra EU-kommissionen, advarer Rina Ronja Kari.

I et forslag fra marts i år foreslår Kommissionen, at der etableres en europæisk arbejdsmarkedsmyndighed, et EU-agentur kaldet ELA (European Labour Authority).

Forslaget er en del af Juncker-kommissionens såkaldte sociale pakke, der skal dæmme op for nogle af skadevirkningerne ved det indre marked. Det gælder for eksempel den udbredte sociale dumping, der følger af retten til at flytte arbejdskraft ind over landegrænserne, for eksempel på bygge- og transportområdet.

I forslaget lægger Kommissionen op til, at den nye EU-arbejdsmarkedsmyndighed skal sikre en større grad af koordinering af arbejdstilsyn og regler på området. Samtidig skal den have mulighed for at mægle i tilfælde af "tvister på tværs af grænserne eller forstyrrelser på arbejdsmarkedet", hedder det i forslaget.

Myndigheden skal have en række "nationale forbindelsesofficerer" der skal sikre samarbejdet i landene, og skal samtidig have mulighed for at "gennemføre samordnede og fælles inspektioner."

"Forslaget kan på sigt betyde en markant undergravning af vores selvbestemmelse på arbejdsmarkedsområdet. I teksten fra Kommissionen er der

Foto: Andrea Sigaard

ikke lagt op til, at myndigheden på nuværende tidspunkt skal have udøvende beføjelser til for eksempel at udføre tilsyn på danske arbejdspladser. Men som vi har set med for eksempel Europol kan den slags overstatslige samarbejder nemt føre til, at de efter nogle år får mere vidtgående beføjelser, når først rammen er etableret," siger Rina Ronja Kari, der sidder i EU-parlamentet for Folkebevægelsen mod EU.

Hun peger på, at vi i de skandinaviske lande har vi en lang tradition for, at arbejdsmarkedets parter og arbejdsretten regulerer de forhold, som den nye myndighed skal arbejde med.

"Det kan få store konsekvenser for eksempel når vi taler om de faglige organisationers ret til at konflikte på områder, hvor der er stor so-

cial dumping som følge af EU's indre marked," siger Rina Ronja Kari.

Hvad nu?

Kommissionens forslag er nu ved at blive behandlet i Rådet og EU-parlamentet.

I EU-parlamentets beskæftigelsesudvalg, som er hovedudvalg på forslaget, har Rina Ronja Kari stillet en række kritiske ændringsforslag. De skal behandles i udvalget, og senere i hele parlamentet i løbet af efteråret.

Først herefter kan forhandlingerne mellem Kommissionen, Rådet og Parlamentet i gang. Det vurderes dog, at Kommissionen vil presse på for at få forslaget vedtaget inden EU-parlamentetsvalget i maj næste år.

Læs danske og svenske reaktioner på forslaget på side 2

VI STØTTER FOLKEBEVÆGELSEN MOD EU

Jan Hoby, næstformand i Landsforeningen for Socialpædagoger (LFS)

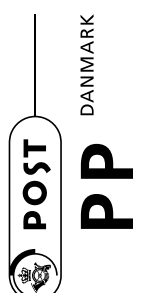
Hanne Gram, forhandlingssekretær i den offentlige gruppe i 3F

Bob Whyte, bestyrelsesmedlem i BUPL Aarhus

38 FAGLIGE TILLIDSFOLK har meldt sig som anbefalere af Folkebevægelsen mod EU til EU-parlamentsvalget i 2019.

Vil du være anbefaler? Så send en mail til fb@folkebevægelsen.dk

Folkebevægelsen mod EU
Tordenskjoldsgade 21, st.th., 1055 København K

LÆS OGSÅ

Nej til en EU-arbejdsmarkedsmyndighed

af Rina Ronja Kari

Læs side 4

En fællesnævner vil skade arbejdsmiljøet i Danmark

af Thyge Kristensen

Læs side 2

Stressbølge på de europæiske arbejdspladser

af Janne Hansen

Læs side 4

SKAL EU INSPICERE DANSKE ARBEJDSPLADSER?

Fortsat fra forsiden

Dansk bekymring

Forslaget vækker også bekymring hos de danske fagforeninger. Hovedorganisationerne LO, FTF og Akademikerne skriver i deres høringsvar, at de er grundlæggende positive overfor forslaget, men "det er afgørende, at ELA (European Labour Authority) etableres i fuld respekt for nationale arbejdsmarkedsmodeller og arbejdsmarkedets parters autonomi på nationalt plan."

Høringsvaret fremhæver især bekymringer ved forslaget om, at EU-arbejdsmarkedsmyndigheden kan gennemføre fælles inspektioner af arbejdsmiljøet: "Arbejdsmarkedsmyndigheden bør ikke have kompetencer til at udføre inspektioner på egen hånd".

Skarpe svenske reaktioner

Fra den anden side af Øresund lyder endnu skarper toner. De svenske hovedorganisationer skriver således i deres hø-

ringssvar, at deres støtte til forslaget er betinget af to vigtige punkter, som begge handler om forsvaret for den kollektive overenskomstmodel.

For det første underskriver hovedorganisationerne, at EU-arbejdsmarkedsmyndigheden ikke må fungere i en mæglende funktion.

"At en europæisk myndighed skal mægle i arbejdsmarkedskonflikter er ikke foreneligt med den kollektive overenskomstmodel og de svenske arbejdsmarkedstraditioner," hedder det i høringsvaret.

For det andet understreger de, at den nye arbejdsmarkedsmyndighed ikke bør have beføjelser til at være udøvende myndighed.

"I Sverige kræver samspillet mellem nationale myndigheder og faglige organisationer vidtrækkende kontrol og en særskilt forståelse for den kollektive overenskomstmodel," skriver de svenske organisationer.

Thyge har denne kommentar til artiklen "Skal EU inspicere danske arbejdspladser?"

EN FÆLLESNÆVNER VIL SKADE ARBEJDSMILJØET I DANMARK

Thyge Kristensen er arbejdsmiljøkonsulent i 3F Ribe Amt

Som udgangspunkt kommer truslen mod arbejdsmiljøet fra især såkaldte "lavtkravslande", der ønsker færre arbejdsmiljøregler, mindre tilsyn m.m. på ca. 99% af arbejdspladserne i EU.

En fællesnævner vil skade arbejdsmiljøet i Danmark, med øget unfair konkurrence. Virksomhederne herhjemme vil da presse på for lempelser pga. uens konkurrencevilkår. Visionært skal vi fremme et arbejdsmarked, der ikke ser arbejdsmiljøet som en byrde, men som en investering.

Kan man opretholde og indføre skarpere regler omkring arbejdsmiljø?

Ja, men kun under EU-kontrol, og de må ikke være en skjult handelshindring, og må ikke forhindre det indre markeds funktion.

"medlemsstaterne bestræber sig på at forbedre navnlig arbejdsmiljøet for at beskytte arbejdstagernes sikkerhed og sundhed og sætter sig som mål at harmonisere vilkårene på dette område på et stadigt stigende niveau", hedder det også, at

"foranstaltningerne skal tage hensyn til forskelle i national praksis og konkurrenceevne, og der skal tages hensyn til unødige byrder for små og mellemstore virksomheder."

Arbejdsmiljøregler og direktiver er trods alt resultatet af tusindvis af møder, noter, argumenter, rapporter, videnskabelige konklusioner, forhandlinger osv.

Det må ikke sættes over styr af en EU-kommission, der ikke ved, hvad der rører sig ude i virkelighedens verden.

Fremme af arbejdsmiljø er fortsat ikke en del af EU's overordnede mål. Selv om det i Maastricht-aftalen fremgår, at

Freja Wedenborg, pressemedarbejder, interviewer politisk rådgiver Henrik Bang Andersen, om:

HVORDAN LOVGIVES OM ARBEJDSMARKEDET I EU?

Hvordan bliver arbejdsmarkedslovgivning til i EU?

EU er jo opbygget af tre institutioner: Kommissionen, hvor regeringerne har udpeget kommissærer for de forskellige områder, Rådet, der består af regeringscheferne, og så EU-parlamentet, som er det eneste organ med folkevalgte repræsentanter.

Det er kun Kommissionen, der har ret til at stille forslag til ny lovgivning. Når Kommissionen er kommet med et forslag, skal det behandles i Rådet og Parlamentet, før de

tre institutioner kan forhandle om det.

I EU-parlamentet vil forslag til ny arbejdsmarkedslovgivning typisk blive behandlet i beskæftigelsesudvalget, EMPL. Det er der, Rina Ronja Kari sidder. Her kan man så stille en række ændringsforslag til Parlamentets holdning til Kommissionens udspil.

En gang imellem bliver lovgivning om arbejdsmarkedet lagt i andre udvalg. Så er det sværere for Rina og resten af EMPL at påvirke Parlamentets holdning. Det var det, vi

for eksempel så med transportpakken, som blev behandlet i transportudvalget.

Når Parlamentet har lagt sig fast på sin holdning til Kommissionens udspil vil man typisk gå videre i forhandlinger mellem Rådet, Kommissionen og Parlamentet.

Herefter vil det endelige udspil blive sendt tilbage til endelig vedtagelse i Parlamentet. Her er det meget svært at ændre noget ved det. Parlamentet kan selvfølgelig forkaste det, men det sker sjældent.

Der kommer groft sagt to typer lovgivning fra EU: Direktiver, som skal implementeres af medlemslandenes parlamenter, og forordninger, som bare gælder direkte.

Hvad så med alle de uformelle aktører?

Det er jo det, vi kalder lobbyister. Dem er der vildt mange af i Bruxelles! På det faglige område har både industrien, arbejdsgiverne og fagbevægelsen lobbyister. For eksempel har LO og FTF jo et

fælles kontor i Bruxelles, 3F har lige åbnet et kontor og DA har også et kontor. Både arbejdstager- og arbejdsgiverside har også fælles europæiske sammenslutninger med hovedkontorer i Bruxelles.

Lobbyisterne har indflydelse på mange stadier af processen. Både før Kommissionen overhovedet fremsætte sine lovforslag, hvor de bliver inddraget, blandt andet gennem de såkaldte ekspertgrupper. Der har vi enkelte gange set afsløringer af, hvordan store dele af Kommissionens lovforslag i virkeligheden var skrevet af industriens lobbyister.

Men også efter forslagene er blevet fremlagt, hvor de kan afgive høringsvar og for eksempel mødes med parlamentarikerne for at forsøge at få dem til at arbejde for deres holdning.

Hvad skal man gøre som fagligt aktiv, hvis man fx vil protestere over et udspil fra Kommissionen?

Først og fremmest skal man

forsøge at rejse debatten internt i fagbevægelsen, så fagforeningen eller hovedorganisationen kollektivt tager problemet op, for eksempel i høringsvar eller med faglige aktiviteter.

Men så kan man også mødes med de danske EU-parlamentarikere eller politikerne i Folketingets Europaudvalg for at forsøge at påvirke deres holdning. Afhængigt af, hvor lovgivningen er i processen, kan man vurdere, hvor det giver mest mening at forsøge at blive hørt.

Giver det overhovedet mening at protestere?

Det giver masser af mening! Man kan godt få ændret lidt ved nogle af de ting, der kommer fra Kommissionen, hvis man lægger nok pres på.

Men man skal huske, at de grundlæggende ting ved EU ikke bliver ændret – at det først og fremmest handler om at sikre bedre vilkår for virksomhederne, på bekostning af arbejdstagernes rettigheder.

HVEM LYTTET KOMMISSIONEN TIL?

Lytter Kommissionen mest til lobbyister fra de store virksomheder eller fra fagforeninger og NGO'er? Det kan man få et indtryk af ved at se på, hvordan handelsaftalen JEFTA blev til: EU-kommissionen holdt 190 møder med lobbyister fra storindustrien og 0 møder med lobbyister fra fagbevægelsen. 89 procent af de lobbyister, der havde adgang til de EU-embedsmænd, der skrev aftalen, kom fra storindustrien. Kun 4 procent kom fra folkelige interesseorganisationer.

Kilde: Opgørelse fra tænketanken Corporate Europe Observatory

DELSEJR FOR LASTBILCHAUFFØRER I EU-PARLAMENTET

Lastbilchaufførerne fik en lille delsejr, da EU-parlamentet i juli stemte om de nye regler for vejtransport.

I juli tog EU-parlamentet næste skridt i den store debat om EU's nye vejpakke, eller mobilitetspakke, som den også kaldes.

Vejpakken er et udspil fra EU-kommissionen til nye regler for chauffører, der transporterer gods på tværs af EU's grænser.

Det er et område, hvor EU og det indre marked har ført til udbredt social dumping.

Det handler for eksempel om, hvis en rumænsk chauffør kører fra Rumænien gennem Tyskland til Danmark. Hvor når skal han eller hun så køre på rumænske vilkår, hvornår på tyske og hvornår på danske?

EU-kommissionens oprindelige udspil har fået en lang

række fagforeninger på barrikaderne, herunder 3F og det europæiske transportarbejderforbund ETF. De mener, at føre til endnu mere social dumping på vejene.

Kommissionens udspil blev i første omgang sendt til behandling i EU-parlamentets transportudvalg. De lavede en pakke af ændringsforslag, der lå meget langt fra fagbevægelsens ønsker. Men de ændringsforslag blev forkastet med stort flertal, da parlamentet i juli var samlet i Strasbourg.

Det betyder, at vejpakken nu skal behandles i transportudvalget og i hele parlamentet igen, før forhandlingerne med Kommissionen og Rådet kan gå i gang. Og det

Rina Ronja Kari har arbejdet tæt sammen med chaufførernes faglige organisationer omkring den nye vejpakke. Her er en gruppe fagligt aktive og lastbilchauffører på besøg hos Rina i parlamentet.

åbner op for en alternativ pakke af ændringsforslag, som Rina Ronja Kari har stillet

gennem EU-parlamentets beskæftigelsesudvalg. De ændringsforslag bygger på fag-

bevægelsens krav, og har opbakning fra blandt andre 3F og ETF.

EU VIL HAVE OMGJORT DANSK LOV

Af Kit Aastrup

Snyd og bedrag og et ekstremt dårligt arbejdsmiljø har længe været almindeligt for udenlandske lastbilchauffører, der kører i Danmark.

Køre- og hviletidsbestemmelserne overholdes ikke, og et eksempel på snyd er, at der bliver manipuleret med den såkaldte "takograf", der registrerer chaufførens køre- og hviletid. På den måde kan chaufføren fortsætte med at køre uden at holde pause.

Der manipuleres også med udledningen af skadelige stoffer. Chaufføren manipulerer med det såkaldte "adblue-anlæg", som er beregnet til at reducere lastbilens udledning af skadelige gasser. Der er på 1 år blevet konstateret 200 tilfælde af manipulation med anlægget i de såkaldte Euro 5-lastbiler, som er lastbiler,

der skal overholde en bestemt miljøklassificering.

Det har afstedkommet store bøder, som er i 100.000 kroners klassen. En rumænsk vognmand fik for halvanden måned siden en bøde på 349.000 kroner for at bryde køre- og hviletidsreglerne og manipulere med lastbilens tekniske udstyr.

Et eksempel på snyd er, at der bliver manipuleret med chaufførens køre- og hviletid

Politiet har sat målrettet ind, og politikommissær Stig Simonsen, der er daglig leder af Tungtvognscenter Syd fortæller, at de har haft en massiv kontrolindsats i forhold til de mange udenlandske chauffører og den form for snyd de laver.

Det har hurtigt rygtet i branchen i hele Europa. Men selv om der er meget snyd blandt de udenlandske chauffører, så begås der også ulovligheder blandt danske vognmænd.

fører, så begås der også ulovligheder blandt danske vognmænd.

Ny dansk lov er negativ særbehandling

EU-kommissionen har i en skrivelse til Transportministeriet, som DR-nyheder er kommet i besiddelse af, bedt Danmark om at ændre en ny lov, som netop er vedtaget, om regler for, hvor længe man som lastbilchauffør maksimum må gøre stop på en af landets 90 statslige rastepladser. Den er negativ overfor udenlandske lastbilchauffører, mener EU. Reglen går ud på, at man som lastbilchauffør maksimum må parkere på en af landets statslige rastepladser i 25 timer. Det er vedtaget for at undgå "campinglignende tilstande" på rastepladserne, hvor primært udenlandske lastbilchauffører overnatter i flere dage i træk og lever i deres lastbiler, når de skal overholde EU's regler om hviletid. Det er diskrimination overfor de udenlandske chauffører, mener EU-kommissionen.

ET EUROPÆISK ARBEJDSSTILSYN?

Af John Graversgaard

EU tilhængere har en vision om, at EU kan hjælpe os med alt. Troen på demokratiet og at vi gennem vores egne nationale love kan sikre velfærd og retfærdige arbejdsforhold er truet.

Forslag om en fælles europæisk arbejdsmarkedsmyndighed, et europæisk Arbejdstilsyn, er udtryk for, at EU-systemet har brug for en social profil.

Det handler ikke om problemer med kapitalens fri bevægelighed med skattely og hvidvask. Nej, det handler om at sikre arbejdskraftens fri bevægelighed. Og give EU en rolle som den storebror som skal komme og løse problemerne.

Når der opstår social dum-

ping og uenigheder om hvilke regler der gælder, så vil EU gerne profilere sig.

Men EU skal ikke blande sig i disse spørgsmål, som kan reguleres nationalt, og hvor fagbevægelsen har en nøglerolle. En ny myndighed kan bruges af virksomhederne til at klage over, at de forhindres i at bruge billig underbetalt arbejdskraft.

EU er mere problemet end løsningen.

John Graversgaard var i 29 år tilsynsførende i Arbejdstilsynet

Få Faglig EU-debat digitalt

Send en mail til hallumeva@gmail.com, hvis du vil have avisen tilsendt som PDF.

NEJ TIL EN EU-ARBEJDSMARKEDSMYNDIGHED

To skridt tilbage og et skridt frem er i høj grad mottoet for arbejdsmarkedspolitik a la EU.

EU's indre marked medfører store problemer med social dumping på arbejdsmarkedet. Så store, at vores arbejdsmarkedsmodeller ikke kan holde til dem.

Det ved de godt i EU-kommissionen, og derfor har de det sidste års tid fremlagt det ene forslag efter det andet som skal dæmme op for nogle af problemerne og give EU "en mere social dimension".

Problemet er, at ingen af forslagene vil gøre op med problemets rod – det indre marked – men derimod introducere mere af samme medicin, mere EU på alle planer.

Det gælder også Kommissionens nye forslag om en fælles EU-arbejdsmarkedsmyndighed, også kendt som ELA (European Labour Authority). Forslaget bliver diskuteret i parlamentets beskæftigelsesudvalg, som jeg sidder i, lige nu.

Det lægger blandt andet op til, at den nye EU-arbejdsmarkedsmyndighed skal kunne mægle i tilfælde af "tvister på tværs af grænserne eller forstyrrelser på arbejdsmarkedet", og at den skal kunne "gennemføre samordnede og fælles inspektioner."

Selvom det kan lyde voldsomt, er forslaget faktisk ret udvandet, når man læser ned i teksten. I det nuværende forslag er der for eksempel ikke lagt op til, at ELA skal have direkte udøvende myndighed

Af Rina Ronja Kari, MEP for Folkebevægelsen mod EU

til for eksempel at udføre inspektioner på medlemslandenes arbejdspladser.

Men problemet er, at vi ved fra andre EU-myndigheder, at når først rammen er etableret, så sker der rigtig ofte det, at der nogle år efter kommer en reform. Og dén overfører så meget mere magt fra medlemslandene til EU-myndigheden. Det var for eksempel det der skete med Europol. Derfor er der al mulig grund til at være på vagt overfor det nye EU-arbejdsmarkedsmyndighed.

Den kan meget vel blive endnu et skridt i retning mod undergravningen af den model, vi i dag har på vores arbejdsmarked i Danmark, hvor det i høj grad er arbejdsmarkedets parter og nationale myndigheder som arbejdstilsynet og arbejdsretten, der regulerer de omtalte forhold.

Det kan få vidtrækkende konsekvenser.

Tænk bare på de mange tvister, hvor de faglige organisationer går i aktion for at stoppe den sociale dumping, der netop kommer på af EU's indre marked. Det kan for eksempel være, når danske byggearbejdere konflikter for at kræve lige løn til deres østeuropæiske kolleger, når et

italiensk firma udfører byggeopgaver i Danmark.

Skal den slags tvister virkelig fremover afgøres af en overstatslig EU-myndighed?

Jeg siger nej! Men igen er det i høj grad et defensivt arbejde. Ligesom med kampen om udstationeringsdirektivet,

den nye vejpakke og om reglerne for dagpenge mv.

Fælles for initiativerne er, at det mest handler om at stoppe angreb på den vores arbejdsmarkedsmodel og faglige rettigheder. To skridt tilbage og et skridt frem er i høj grad mottoet for arbejdsmarkedspolitik a la EU.

STRESSBØLGE PÅ DE EUROPÆISKE ARBEJDSPLADSER

Af Janne Hansen, Aktionsgruppen Arbejdere Akademikere

I Danmark er mange ramt af stress. Dette i et omfang, som betyder at nogle mister deres arbejde, andre har lange sygeperioder – og er man først blevet alvorligt stressramt, så er man blevet mere modtagelig, såfremt man rammes igen.

Stressbølgen er ikke kun et dansk fænomen – det er et stort problem på de europæiske arbejdspladser. En undersøgelse viser, at over halvde-

len af arbejderne oplever stress på arbejdet – og at det er årsag til mange af sygedagene på arbejdspladsen.

Årsager til stress

- Usikkerhed i jobbet
- Omstruktureringer
- Lange arbejdsdage
- Store arbejdsbyrder
- Chikane og vold

Det er forhold, som godt kan henføres til det stigende pres, der er kommet på mange ansatte. Det er i realiteten et udtryk for, at fagbevægelsen i mange lande og på mange virksomheder står svagt. Der er skåret ind til benet – og i fx den offentlige sektor opleves, at der mangler hænder til at løse arbejdsopgaverne. Mange steder er det op til den enkelte at forsøge at nå tingene. Der tages ikke stilling til arbejdets organisering – og

ledelsen løber fra ansvaret. Det er muligt at arbejde med at forbedre vilkårene på arbejdspladsen. Det er bl.a. forhold som nedenstående, der skal ændres på:

- Hvordan arbejdet er organiseret
- Ressourcer til opgaverne
- Hvordan omgås vi hinanden på arbejdet
- Planlægningen af arbejdet
- osv.

Fagbevægelsen bør på nationalt og på EU-plan sætte fokus på årsagerne til stress – og få indflydelse på arbejdets organisering. Ligeledes bør fagbevægelsen som vi har set det i Sverige arbejde for lovgivning på området. I Sverige har fagbevægelsen lagt pres på politikerne – og fik for få år siden lovgivning på området – på trods af stor modstand fra arbejdsgiverne.

Folkebevægelsen mod EU, Tordenskjoldsgade 21, st.th., 1055 Kbh. K

Jeg vil vide mere / blive medlem

- Kampagnetilbud: Medlem for 50 kr.** frem til 31. december 2018
- Jeg vil gerne være medlem af Folkebevægelsen mod EU (250 kr. / 100 kr. for arbejdsløse, pensionister, lærlinge og studerende)
- Jeg vil gerne tilmeldes Folkebevægelsens faglige netværk
- Jeg vil gerne abonnere på Faglig EU-debat fra Folkebevægelsens faglige udvalg

Navn _____

Adresse _____

Postnr. _____ By _____

Mobil tlf.nr. _____ E-mail _____

Ved indmeldelse:

Fødselsdato _____ Underskrift _____

Sendes ufrankeret
Modtageren
betaler portoen

Folkebevægelsen mod EU
+++ 10435 +++
0893 Sjælland USF B

FAGLIG EU-DEBAT

udgives af Fagligt Udvalg i Folkebevægelsen mod EU, Tordenskjoldsgade 21, st.th., 1055 København K
Telefon 35 36 37 40 – Fax 35 82 18 06
E-mail: fb@folkebevaegelsen.dk

Redaktionsudvalg: Eva Hallum (ansv.h.), Tscherning Johansen, Kirsten Anette Christensen, Per Sørensen og Freja Wedenborg

Layout: Karen Hedegaard. Tryk: Skive Folkeblad
ISSN: 2245-1897

Eftertryk med kildeangivelse ses gerne.

